

788/28

DOLNOŚLĄSKIE

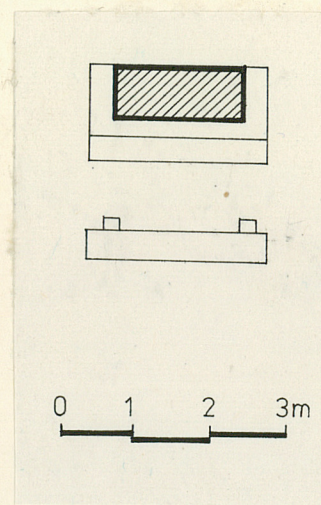
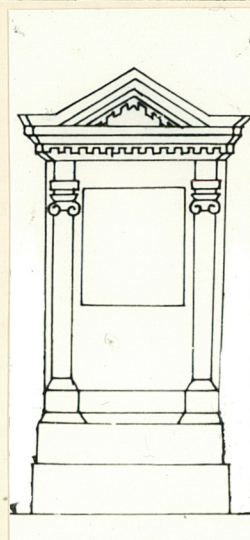
1. Obiekt KALWARYJNA KAPLICA PIELGRZYMKOWA: XII STACJA KRAJOBRAZOWEJ DROGI KRZYŻOWEJ - JEZUS UMIERA NA KRZYŻU /por. karta zbiorcza: kalwaria wambierzyska, nr 50/

2. Czas powstania
2 poł. XIX w.

3. Miejscowość
WAMBIERZYCE

6974

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty, elewacja

Plan sytuacyjny zamieszczono w poz. nr 13

Jan Sajdera
kwiecień 1979 r.

ul. Na Błonie 9a/352, 30-147 Kraków
/w posiadaniu prywatnym/

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

4. Adres
Wambierzyce
Góra Kalwaria
nr hipoteczny nr obiektu: XII

5. Przynależność administracyjna
województwo wałbrzyskie
gmina Radków

pow. WODZKO

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Albendorf/XVI-XXw./, Hl. Gottesstadt
/XIXw./, Wambieric/XIXw./, Jeruzolima
/XIXw./, Wambieric/XIXw./, Albertville
/XIII-XVw./, Wiew Wojciecha/XIII-
-XVw./.

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975
województwo wrocławskie
powiat Nowa Ruda

8. Właściciel i jego adres Parafia Rzym. -
- Katol. w Wambierzycach,
Pl. 25 -lecia 18/20,
57-411 Wambierzyce

9. Użytkownik i jego adres Parafia Rzym. -
- Katol. w Wambierzycach,
Pl. 25 -lecia 18/20,
57-411 Wambierzyce

10. Rejestr zabytków

Nr 535 /1997 data 7.11.1968

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

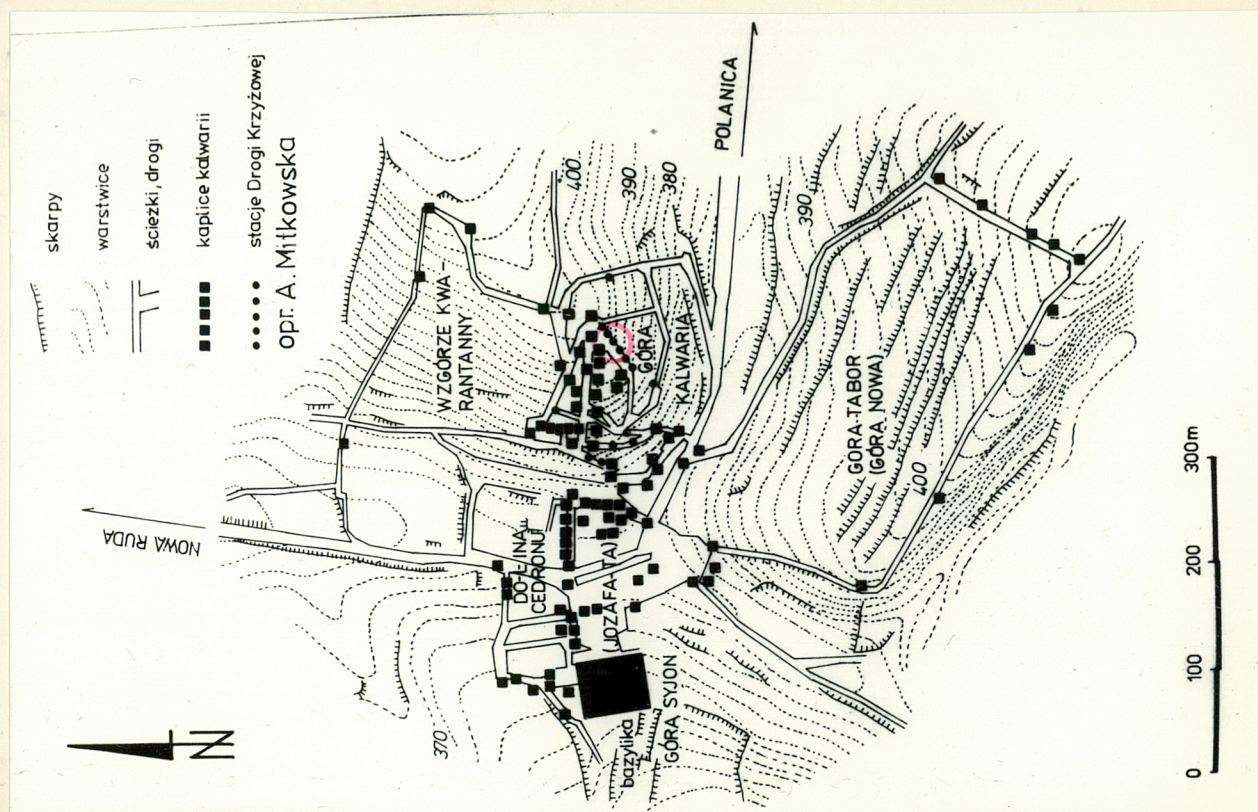
Pośród budowniczych i artystów pracujących przy kolejnych przebudowach kaplicy znane są jedynie dwa nazwiska: rzeźbiarza Hoffmanna /ok. 1804 r./ i kamieniarza Klatte'go /1804 r./.

Kaplicę wzniesiono w 1731 r. staraniem ówczesnego proboszcza Wambierzyc Straucha, wraz z wszystkimi pozostałymi stacjami krajobrazowej drogi krzyżowej. Początkowo były to proste drewniane krzyże z blaszanymi rozetami. W 1749 r. na wszystkich czternastu stacjach umieszczono obrazy ze scenami Męki Pańskiej. W 1777 r. wymieniono obrazy we wszystkich stacjach. W latach 1803 - 1805 w miejsce drewnianych wzniesiono nowe kamienne kapliczki /Hoffmann, Klatte/, które przebudowano ok. 1870 r. W 1888 r. stacje otrzymały kolejne nowe obrazy ze scenami Męki Pańskiej. Obecnie istniejące kapliczki pochodzą z 2 poł. XIX w., architektonicznie utrzymane są w duchu neoklasycyzmu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

XII stację krajobrazowej drogi krzyżowej zlokalizowano we wschodniej części miasta, na południowym stoku Góry Kalwarii, w pobliżu ciągu "Wielkich Schodów". Jest to kapliczka murowana, tynkowana, na kamiennym cokole i z kamiennym szczytem. Wzniesiona na planie prostokąta, w formie prostopadłościanu, należy do typu słupowego kaplic kalwaryjnych. Zwieńczona tympanonem, w elewacji posiada obraz obustronnie ujęty pilastrami. Obraz przedstawia scenę śmierci Jezusa na krzyżu. Obiekt nie posiada instalacji.

cd. poz. nr 11 - plan sytuacyjny.

<p>14. Kubatura</p> <p>7 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>-</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kalwaryjna kaplica pielgrzymkowa</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kalwaryjna kaplica pielgrzymkowa</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Ostatnie poważniejsze prace konserwatorskie prowadzono w kaplicy w pierwszych latach XX wieku.</p> <p>Obecnie trwają przygotowania do podjęcia remontów wszystkich obiektów kalwarii wambierzyskiej /patrz: R. Szewczyk, Ekspertyza techniczna ...Bazyliki, Kaplic Kalwarii w Wambierzyskach, Wrocław 1972, maszynopis w Biurze Studiów i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5/.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania kaplicy w zasadzie dobry, widoczne jedynie lekkie pęknięcia tympanonu, zatarcia napisów na elewacji, zawilgocenia cokołu.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Osuszenie cokołu, wzmocnienie konstrukcji /tympanon/, drobne zabiegi konserwatorskie /obraz, napisy na elewacji/.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumenty archiwum parafialnego dotyczące kalwarii wambierzyckiej uległy zniszczeniu.

22. Bibliografia

1. Andächtige Betrachtungen ...zu Albendorf, Albendorf /1822/; wyd. II Wünschelburg 1898.
2. J.D. Hatscher, Der Wallfahrtsort Albendorf, Albendorf /1858/; wyd. II Albendorf 1870.
3. A. Mitkowska, Kalwaria wambierzycka i założenia kalwaryjne na Śląsku, Wrocław 1978, rozprawa doktorska, maszynopis w Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej, Wyb. Wyspiańskiego 27 i w Bibl. Inst. Hist. Arch., Sztuki i Techn. Polit. Wr., ul. Prusa 53/55 /w pracy zamieszczono pełny spis literatury dotyczącej kalwarii w Wambierzach/.
4. E. Zimmer, Albendorf ..., Breslau 1898.
5. E. Zimmer, Kurze Geschichte des Wallfahrtsortes Albendorf, Breslau 1908.

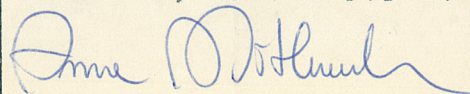
23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Jedna z czternastu stacji krajobrazowej drogi krzyżowej widoczna na zdjęciu: "Teilansicht des Kalvarienberges in Albendorf", w: Die Grafschaft Glatz, s. 83. /egz. dostępny w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu, ul. Św. Jadwigi 3/4, Gabinet Śląsko-Łużycki, sygn.: 28102 III/.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Mitkowska
Wrocław, 19.06.1979 r.

26. Sprawdził